

KESTÄVYYS- VIESTINNÄN

opas

Euroopan unionin
osarahoittama

EUROPE DIRECT
Kuopio

HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO

Elinvoimakeskus

Pohjois-Savon liitto

SAVONIA

POHJOIS-SAVON

SISU

Kenelle?

Tämä opas ja sen työkalut on kehitetty hankkeita suunnitteleville tai jo hankkeissa työskenteleville. Työryhmän tekemät kokeilut ovat kuitenkin osoittaneet, että työkalujen sovellusmahdollisuuksia on kaikkialla missä on viestintäänkin. Lähde rohkeasti kokeilemaan! Alla muutamia soveltamisen esimerkkejä:

- Ilmasto- ja ympäristöhankkeiden toimijoille
- Organisaatio- sekä kuntaviestijöille
- Kestävyysteemoihin liittyvään kehittämistyön tai -hankkeen suunnitteluun
- Organisaation strategiaan kytkeytyvien toimenpiteiden, kampanjoiden, teemavuosien suunnittelun ja toteuttamisen tueksi

ALUKSI

Haluamme tämän oppaan kautta rakentaa yhteisiin tavoitteisiin tähtäävää pohjoissavolaista kestävyysviestintää, joka on vaikuttavaa.

Kiitämme kaikkia kestävyysviestinnän työkalujen inspiraationa, ideoijina, testajina ja näkökulmien antajina toimineita asiantuntijoita, ystäviä ja verkostoja.

Terveisin kestävyysviestinnän työryhmän tekijät:

Tapio Kettunen, Saara Karkulahti,
Sonja Lehtomäki, Raisa Leinonen,
Anna Peltosaari, Jari Sihvonen, Stella
Siitonen ja Jyri Wuorisalo

Itä-Suomen elinvoimakeskus, Savonia-
ammattikorkeakoulu, Kuopion kaupunki
ja Pohjois-Savon liitto

SISÄLTÖ

Pohjois-Savon kestävyysviestinnän strategia & visio.....	4
--	---

Viestinnän termit

Mitä on kestävyysviestintä?.....	6
----------------------------------	---

Mitä on ilmastoviestintä?.....	6
--------------------------------	---

Mitä on vastuullisuusviestintä?.....	7
--------------------------------------	---

Mitä on visuaalinen viestintä?.....	7
-------------------------------------	---

Kestävyysviestinnän työkalut

Kestävyysviestinnän kirppu.....	8
---------------------------------	---

Kestävyysviestinnän nelikenttä.....	10
-------------------------------------	----

Visuaalinen viestintä.....	12
----------------------------	----

Ideita visuaaliseen viestintään.....	12
--------------------------------------	----

Linkit, muut materiaalit & työkalut.....	15
--	----

Tästä pääset tarkastelemaan tarkemmin mitä sisältöjä oppaaseen on koottu.

Sisältö etenee strategian ja vision tasolta termistöön ja konkreettisiin työkaluihin.

Lisäksi sisältöön on koottu paketti visuaalisesta viestinnästä tueksi visuaalisen aineiston valintaan.

Loppuun on koottu ideoita, linkkejä, kirjavinkkejä ja työkaluja muista lähteistä.

Strategia

Pohjois-Savon kestävyysviestinnän strategia

- Kestävyysviestintä linkittyy osaksi Pohjois-Savon 2040 visiota: alueen elinvoima rakentuu vihreän siirtymän, datatalouden ja kiertotalouden mahdollisuuksista sekä ilmastotavoitteista.
- Kestävyysviestinnässä painotetaan sektoreiden välistä yhteistyötä – erityisesti energia-, metsä-, bio- ja kiertotalouden, ruokajärjestelmän, matkailun ja luovan talouden kehitystä.
- Varmistetaan viestinnän jatkuvuus ja vaikuttavuus koko alueen laajuisesti, pureudutaan sekä maaseudun että kaupunkikeskuksen erityistarpeisiin.

TUKIPILARIT

Pohjois-Savon kestävyysviestinnän strategia perustuu yhteisiin tavoitteisiin tukea

- pitkäjänteistä ilmastotyötä
- luontokadon torjuntaa
- yhteisöllistä asennetta vastuullisuuteen

Visio

Pohjois-Savon kestävyysviestintä tukee maakunnan uudistumista, sitouttaa eri toimijat ja edistää kestävyysmurroksen mukaista päätöksentekoa kaikilla tasoilla.

YDINVIESTI

Pohjois-Savo on suunnannäyttävä

- kestävyysmurroksessa
- vastuullisessa arjessa
- kestävässä kasvussa

Kestävyyส์viestintä

Vastaa kysymykseen: Mikä on kestävää – ja mitä pitäisi muuttua?
Se tarkastelee yhteiskunnan, talouden ja ympäristön pitkän aikavälin kestävyyttä ja niihin liittyvää muutosta.

Esimerkiksi:

- Korostaa **planetaarisia rajoja**, tulevia sukupolvia ja pitkän aikavälin vaikutuksia
- Katsoo **järjestelmätasoa** (ilmasto, luonto, talous, hyvinvointi, oikeudenmukaisuus)

Tarkoituksena ajattelun, rakenteiden ja käyttäytymisen muutos kohti uutta toimijuutta.

Ilmastoviestintä

Ilmastoviestintä vastaa kysymykseen: Mitä tekoja ilmastokriisi vaatii meiltä juuri nyt?
Se liittyy ilmastomuutokseen ja ilmastokriisiin yksittäisten teemojen kautta.

Esimerkiksi kuntien viestinnässä, kuinka kunta toteuttaa:

- Päästövähennyksiä
- Hiilineutraaliustavoitteita
- Energiatehokkuutta
- Ilmatoriskien ennakkointia ja sopeutumista

Tarkoituksena on kertoa, ilmastomuutoksen syistä, seurauksista ja ratkaisuisista sekä erilaisista ulottuvuuksista niihin liittyen.

TERMIT

Kestävyysviestinnän termi ja siihen liittyvät muut viestinnän termit voivat olla haastavia ymmärtää, koska kyse on hyvin isoista kokonaisuuksista.

Tällä sivulla on avattu terminologiaa, jonka avulla voit hahmottaa hieman paremmin mistä on kyse.

Kannattaa tutustua myös oppaan viimeisen sivun linkkien kautta lisämateriaaleihin ja muihin työkaluihin, joista saa lisää ymmärrystä kestävyysviestinnästä.

Vastuullisuusviestintä

Vastaa kysymykseen: Mitä me teemme ja kuinka hyvin?

Vastuullisuusviestintä on viestintää siitä, **miten organisaatio toimii vastuullisesti** suhteessa ympäristöön, ihmisiin ja hyvään hallintoon.

Velvoittaa ja kohdentuu eri tavoin organisaatioihin. Vastuullisuusviestintä:

- Kytkeytyy **liiketoimintaan, strategiaan ja vastuullisuusraportointiin**
- Perustuu usein **standardeihin ja mittareihin** (ESG, CSRD, GRI...)
- Korostaa **tehtyjä toimenpiteitä ja tuloksia**

Tarkoituksena osoittaa, että organisaatio toimii vastuullisesti ja kuinka organisaatio siinä kehittyy.

Visuaalinen viestintä

Visuaalinen viestintä sisältää kuvien lisäksi myös muut visuaalisen viestinnän keinot, kuten graafiset elementit ja videokuvan.

Nykyään yhteiskunnallinen vaikuttaminen on yhä kuvavälitteisempää, ja kuvat synnyttävät sosiaalisia liikkeitä ja politisoivat tapahtumia.

Kulttuuriset tuotteet, kuten valokuvat, voivat saada aikaan havahtumisia, jotka voivat muuttua innostavaksi ja toiminnalliseksi energiaksi. Kuvilla voi olla suuri vaikutus ihmisten käsitykselle siitä, mikä on merkityksellistä ja millaisia toiminnan mahdollisuuksia heillä on eri ympäristöissä. (Uusitalo & Niemelä-Nyrhinen, 2022).

TERMIT

Kestävyysviestinnän termi ja siihen liittyvät muut viestinnän termit voivat olla haastavia ymmärtää, koska kyse on hyvin isoista kokonaisuuksista.

Tällä sivulla on avattu terminologiaa, jonka avulla voit hahmottaa hieman paremmin mistä on kyse.

Kannattaa tutustua myös oppaan viimeisen sivun linkkien kautta lisämateriaaleihin ja muihin työkaluihin, joista saa lisää ymmärrystä kestävyysviestinnästä.

MURROS

**SYSTEMIINEN
MUUTOS**

Muutamme koko yhteiskunnan rakenteita kohti hiilineutraalia ja sosiaalisesti kestävää toimintamallia. Pohjois-Savossa jokainen on mukana rakentamassa uutta, kestäväää normaalia.

**ILMASTONMUUTOKSEEN
SOPEUTUMINEN**

Pohjois-Savo vastaa ilmastonmuutoksen haasteisiin aktiivisesti ja ennakoivasti, muokaten toimintatapoja ja rakentamalla yhteisöllisiä ratkaisuja, joilla varmistamme turvallisen ja kestävän tulevaisuuden kaikille.

ELÄMÄNLAATU

ARKI

**MERKITYKSELLISYYS
TEKOJEN TAKANA**

Vaailimme hyvinvoinnin, kulttuurin ja sivistyksen rikkautta. Ratkomme yhdessä yhteiskunnallisia haasteita teoilla, jotka näkyvät sekä arjessa että päätöksenteossa.

Vastuullisuus on meille arjen asenne ja teko. Yhdessä luomme ympäristön, johon jokainen tuntee kuuluvansa ja voi vaikuttaa kestäväään elämäntapaan.

KESTÄVYYS- VIESTINNÄN KIRPPU

Kestävyysskirppu edustaa pientä, mutta voimakasta liikettä, joka saa kestävyysviestinnän ponnistamaan lentoon!

Tulosta kirppu A3-kokoon ja taittele se ohjeen mukaisesti. Tunnista yksi neljästä pääteemasta, minkä alle viestisi sisältö painottuu:

murros

arki

ympäristö

elinvoima

Valitse teeman alta viestiisi sopiva näkökulma. Avaa lippa, jonka alta löydät strategisen tavoitteen, johon viestiä voi peilata. Kirppu toimii inspiraation lähteenä, näkökulmien tarkentamisessa ja sisäisen muutosvoiman lähteenä.

Vahvistamme pohjoissavolaisten luontosuhdetta ja ympäristötietoisuutta, jotta jokainen kokee luonnon osaksi identiteettiään ja haluaa sen kukoistavan tulevaisuudessaakin.

**LUONTOSUHTEEN
VAHVISTAMINEN**

Pohjois-Savo suojelee luonnon monimuotoisuutta toimimalla yhtenäisesti luonnon kestäväen käytön puolesta. Tulevaisuus rakentuu elinvoimaisen luonnon varaan!

**LUONTOKADON
TORJUMINEN**

Pohjois-Savon yritykset uudistuvat ottamalla vastuuta luonnonvarojen kestävästä käytöstä sekä hyödyntämällä digitaalisia vihreän kaksiossiiritymän mahdollisuuksia menestyäkseen globaalissa kilpailussa.

**ELINKEINOELÄMÄN
UUDISTUMINEN**

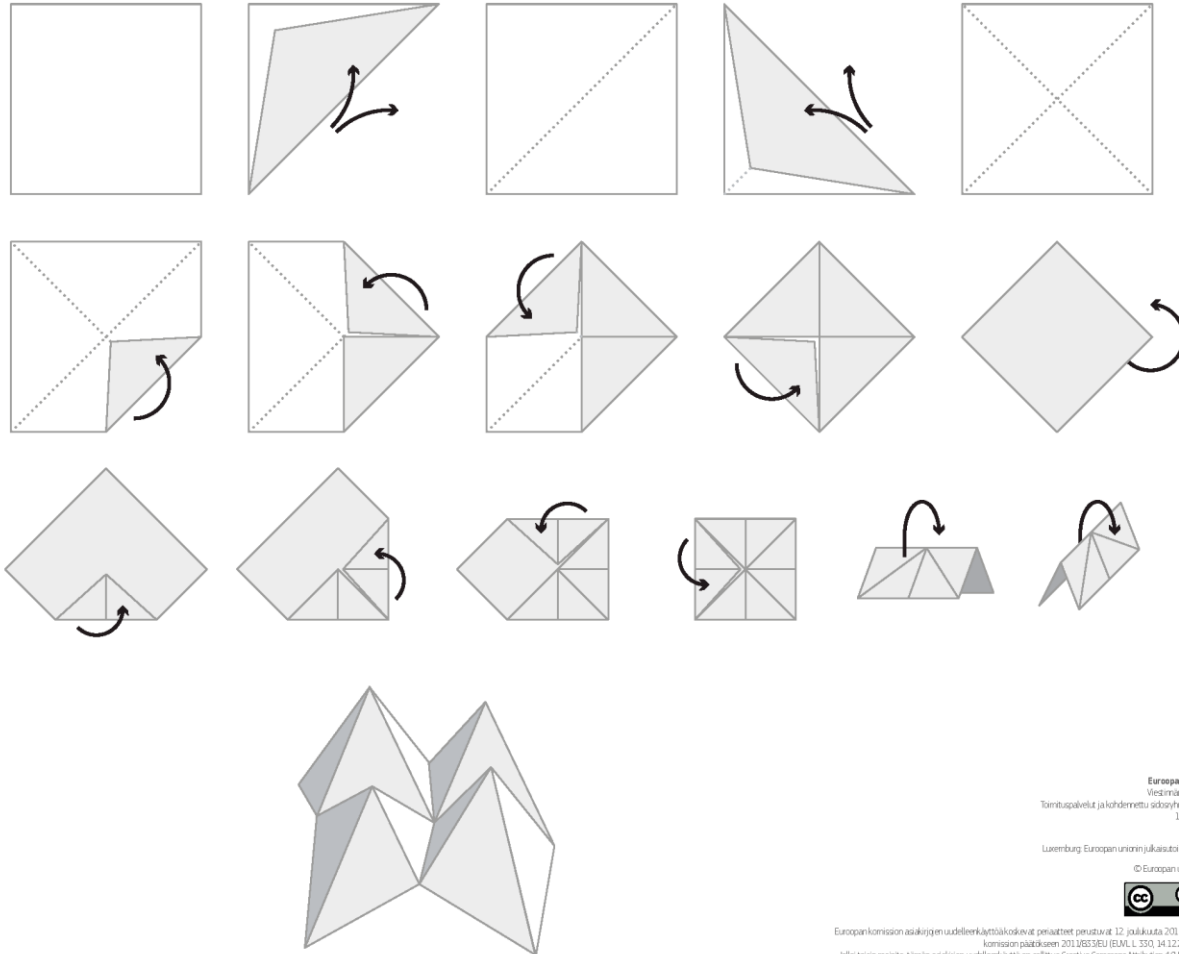
Oikeudenmukainen vihreä siirtyminen kasvun ja innovaatioiden lähde, joka luo uudenlaisia työpaikkoja ja varmistaa kilpailukyyn sekä hyvinvoinnin kaikille pohjoissavolaisille.

**VIHREÄN SIIRTYMÄN
MAHDOLLISUUDET**

ELINVOIMA
Kestävä Pohjois-Savo

KESTÄVYYS- VIESTINNÄN KIRPPU

Tältä sivulta löydät ohjeet
kestävyydkirpun taitteluun.

Euroopan komissio
Viestinnän pääosasto
Toukokuu 2012 ja keuhkokuu 2012
1049 Bryssel
EUROK

Luxemburg Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2012
© Euroopan unioni, 2012

Euroopan komission asiakirjien uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/665/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).
Tilille tosin maahan, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan. Sellainen aneisin on oleskelyt tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saatavaa edellyttäen, jos asiaan asianomaisilta oikeusvaltuutetuilta.

Kuvitus: Piella, © Stock.com/Sanatorini, Riikeli, Jäppeli, Sakilaja jausto, © Stock.com/Makala, Marycheu, Puha, Anneresman ja Mäkelä, © Stock.com/Beatty, Painea, © Stock.com/Kosa ja Riika, © Stock.com/Böökigam

Pintä ISBN 978-92-76-90262-2 doi:10.2777/030304 Ni-05-23-012-Fr-C
PDF ISBN 978-92-76-90269-5 doi:10.2777/143605 Ni-05-23-012-Fr-N

KESTÄVYYS- VIESTINNÄN NELIKENTTÄ

Tunnista työhösi liittyvää viestintää tai viestintää jota seuraat. Kerää esimerkiksi uutisotsikoita ja kuvia nelikenttään.

Onko viestintä?

- pelkoa ja ahdistusta lisäävä
- lamaannuttava
- toimintaan aktivoiva ja muutosta edistävä
- inspiroiva ja toiveikkuutta synnyttävä

Katso mallia seuraavan sivun esimerkistä.

Pohdi miten voit muuttaa omaa viestintää inspiroivampaan ja toimintaa aktivoivampaan suuntaan omille kohderyhmillesi.

Lähde myös rohkeasti kokeilemaan työkalua eri tilanteisiin ja eri kohderyhmille.

aktivoiva

inspiroiva

pelkoa lisäävä

lamaannuttava

Tuivat ja kuivuus uhkaavat – ilmastokokouksessa keskitytään jo lämpenemiseen sopeutumiseen

”Ilmaston lämpeneminen kiihtyy, ja sen seuraukset näkyvät kaikkialla” – tuore raportti antaa taas huolestuttavan viestin

STT 6.11.2025 | 16:28

YK:n ilmastomaat kertovat päätöshenkenästä. Suomi tervetulla, josta syntyi kaikkivoivalla laula suop.

Tuore raportti on vahva eteenpäin -viesti, joka rohkaisee ilmastotoimia ja lämpenemiseen sopeutumista. Afrikassa ja Aasiassa on esimerkiksi lämpöaalloja tulleita. Kuva Intian Uttaranchal osavaltiossa syyskuusta. LEHTIKUVA/APP

Ennätyksellinen helleputki tappoi kaloja kasvatuslaitoksissa – kalastajat Joensuu Jänisjoella ihmeissään

Lämpimässä vedessä happea on niukasti ja kalat kuolevat. Osa ista on jäänyt tekemättä helleiden vuoksi.

Iten altaiden lämpötilat ovat nousseet helleiden myötä ja niiden viilenys on 1. Pohjois-Karjalassa kalanviljelyä oy

pelkoa lisäävä

Pääkirjoitus / Amazonilla vastassa olivat metsäpalot ja kuivunut joki: Ilmastokokous alkaa suuren epävarmuuden keskellä

YK:n ilmastokokous alkaa Amazonilla, missä Pariisin ilmastopöytäkirjan kymmenvuotisjuhla varjostaa epävarmuus. Sen seuraukset näkyvät niin SSAB:n Raahen-tehtaalla kuin suomalaisille metsänomistajille, kirjoittaa Kaupparehden pääkirjoitustoimittaja Sanna Pekkonen.

KUVA: JOEL HANSALEM

COP30: Ilmastokriisi altistaa 48 miljoonaa lasta vuosittain sään ääri-ilmiöille

PÄÄKIRJOITUS

Pääkirjoitus: Ilmastonmuutos etenee kohti vaarallisia keikahduspisteitä

Brasilian COP30 uhkaa jatkaa epäonnistuneiden ilmastokokousten pitkää sarjaa.

PÄÄKIRJOITUS

1 palko laittoman kalotuksen seurauksena Labressa, Pohjois-Brasilissa
OIK: MICHAEL DANITAS / APP / LEHTIKUVA

lamaannuttava

aktivoiva

Stubb YK:n ilmastokokouksessa: "Pessimisti ei koskaan tule ratkaisemaan ilmastokriisiä"

Akivistokou. Presidentti Stubb korosti, ettei ilmastotoimia ja kasvua tulisi panna vastakkain.

Presidentti varoitti YK:n ilmastokokouksessa kynnysyiden vaaroista.

Presidentti Alexander Stubb on YK:n ilmastohuippukokouksen puheenvuorossa Brasiliassa korostanut, ettei ilmastotoimia ja kasvua tulisi panna vastakkain.

Fossil Free London- ja Extinction Rebellion (Elokapina) -liikkeiden mielenosoitukset Britanniassa ovat auttaneet kääntämään yleistä mieltä ympäristöystävällisempien vaihtoehtojen puolelle.

Aurinkosähkön kohdalla on Lentonin mukaan jo ylittetty positiivinen keikahduspiste: sen voittokulkua ei voi enää pysäyttää.

Ilmastonmuutoksen torjunta edellyttää toiminnan ohella toivoa, eikä se onneksi ole mennyttä

YK:n ilmastokokous alkaa Brasiliassa Amazonian pohjoisosassa Belém -kaupungissa. Kuvassa: MATTIAS PEREIRA / AP / LEHTIKUVA

Kivihillen käytön radikaali vähentäminen sähköntuotannossa Britanniassa on yksi esimerkki "positiivisesta keikahduksesta". Viimeksi Australialla lupasi syyskuussa 2025 vähentää kasvihuonekaasupäästöjään jopa 70 prosenttia vuoden 2005 tasosta seuraavan vuosikymmenen aikana.

inspiroiva

Keikahdus kohti toivoa

Voisiko ilmastokatastrofin suunnan kääntää? Professori Tim Lenton tutkii ihmiskunnan historian käännekohtia, joissa toivottomalta näyttävä kehitys on heilahtanut äkisti toivoksi. Samanlaisia hän näkee nytkin.

Ilmastonmuutosta ei pysäytetä sopimuksilla, vaan teoilla – ja niillä on kiire

Vanhoissa sairaaloissa hikoillaan Helsingissä – osastolla jopa 28 astetta, lisää tuulettimia tilattu

Helleiden vuoksi potilaille on tarjottu tavallista enemmän mehua ja muita juomia. Laakson sairaalassa sälekaihtimet pysyvät kiinni.

Auroran sairaalassa eristyshuoneen ilmastointi lakkasi toimimasta. Kuva vuodelta 2020. Kuva: Petteri Bilow / Yle

Kuvasisällöt | inspiroiva

Kuvasto pyrkii tekemään kaukaisista ja abstrakteista ilmiöistä ymmärrettäviä ja sisältää myös mahdollisuuden tunteiden esittämiseen.

Läheisyyden korostaminen kaukaisten sijaan
Tavalliset ihmiset "inhimilliset tarinat"
Paikalliset vaikutukset
Arkiset hetket ja tunnetilat
Jatkuvuus
Menneisyys ja tulevaisuus
Hienovaraiset, hitaat ja pitkäkestoisemmat tapahtumat
Ilmastonmuutoksen syyt ja mahdolliset ratkaisut

Kuvasisällöt | aktivoiva

Kuvasto kyseenalaistaa muutoksen taustalla olevia perusolettamuksia ja tarjoaa monipuolista kuvaa inhimillisen ja yhteiskunnallisen toiminnan mahdollisuuksista ja haasteista.

Ratkaisukeskeinen
Olettamusten purkaminen ja haastaminen
Ilmastonmuutoksen syyt ja mahdolliset ratkaisut (kuten julkinen liikenne, aurinkovoima, kasvisruokavalio)
Monipuolinen eri näkökulmista katsova viestintä (rakenteet, valta, prosessit)
Uudet näkökulmat, näkymätön näkyväksi
Yhteyksien paljastaminen (tavat joilla ihmiset elävät luonnon kanssa tasapainossa)
Toimijuuden tunnistaminen (muut lajit kuin ihminen keskiössä)
Kulutusten houkutusten kyseenalaistaminen
Vaihtoehtojen valottaminen (vaihtoehtoiset elämäntavat)

VISUAALINEN VIESTINTÄ

Tunnista mitä olet viestimässä ja millaista visuaalista aineistoa liität viestiin.

tarkastele kriittisesti viestinnässä käytettyjen kuvien taustalla vaikuttavia perusolettamuksia

pyri purkamaan ja haastamaan olettamuksia ja tee tilaa uudelle tulla näkyväksi ja muuta kokemusta ja ymmärrystä maailmasta

tunnista stereotyyppiset kuvasisällöt

tunnista millaisia tarinoita maailmalla jaetut viestit toistavat

(Sovellettu: Uusitalo & Niemelä-Nyrhinen, 2022)

Kuvasisällöt | pelkoa lisäävä & lamaannuttava

Kuvasto herättää huomion, mutta kuvat voivat jäädä kaukaisiksi ja abstrakteiksi, eivätkä saa esim. ilmastonmuutoksen aiheita tuntumaan merkitykselliseltä tai sitouta ihmisiä toimimaan ympäristön hyväksi. Voi heikentää luottamusta omiin vaikutusmahdollisuuksiin.

Etäinen
Pelkoa lietsova
Lamauttava
Ilmaston muutoksen välittömät negatiiviset vaikutukset
Dramaattisuus
Ristiriitaisuus
Tuho
Teknologia ratkaisuna korostunut
Politiikka
Eliittitoimijat
Apokalyptiset kuvitelmat
Kriisien korostaminen
Nykyhetki
Ilmaston muutokset hitaat seuraukset (heikkenevä ruokaturva, läjykato)
Henkilökeskeisyys
Stereotyyppiset sisällöt
Ihmiskeskeisyys korostunut
Kulutuskeskeisyys

VISUAALINEN VIESTINTÄ

Tunnista mitä olet viestimässä ja millaista visuaalista aineistoa liität viestiin.

tarkastele kriittisesti viestinnässä käytettyjen kuvien taustalla vaikuttavia perusolettamuksia

pyri purkamaan ja haastamaan olettamuksia ja tee tilaa uudelle tulla näkyväksi ja muuta kokemusta ja ymmärrystä maailmasta

tunnista stereotyyppiset kuvasisällöt

tunnista millaisia tarinoita maailmalla jaetut viestit toistavat

(Sovellettu: Uusitalo & Niemelä-Nyrhinen, 2022)

 Korosta kuvissa muita lajeja ihmistoimijoiden sijaan.

Uudenlaisen toimijuuden tunnistamisella voi haastaa ja yllättää. Näytä yhteiskunnallisia ilmiöitä eläinten, kasvien tai muiden elollisten organismien näkökulmasta. Esim. Kuvitus voi esittää poliittisen päätöksenteon seurauksia erilaisille eliöille sen sijaan, että esitettäisiin tavanomaisia kuvia poliittisista päättäjistä.

 Ravistele ajattelua hakemalla ideoita muiden kuin länsimaisen kulttuurin tuottamasta visuaalisesta kuvastosta.

 Kuvapareilla tapahtumien rinnastaminen muihin yhteiskunnallisiin ilmiöihin.

 Pitkäaikaisia ja hitaasti kehittyviä usein näkymättömiä muutoksia ei voi ilman ristiriitaa tai viestin vääristymistä viestiä "tässä ja nyt" -hetkeä kuvaavalla kuvasisällöllä.

Ratkaisuna voi olla esim. oikeat ihmiset, paikalliset ilmastovaikutukset, ilmastovaikutusten näyttäminen eri mittakaavoissa.

 Kuvita negatiivisia seurauksia hyödyntämällä syy-seuraussuhteiden visualisointia.

Esim. kuvituksen voi toteuttaa kuvapareilla, joissa maantieteellisesti tai ajallisesti etäiset syy-seuraussuhteet tulevat visuaalisesti rinnastetuiksi (kulutuksen aiheuttamat jätteet + kulutusta edeltävien raaka-aineiden ja -energiatuotannon ongelmat).

 Pohdi voitko saada välitettyä totuudenmukaisemman käsityksen monimutkaisesta ilmiöstä kuvakollaasin avulla.

 Meemeillä kommentointi yhteiskunnallisia asioita kantaa ottavasti, monitulkintaisesti, humoristisesti ja usein tarkoituksellisesti visuaalista rumuutta hyödyntäen.

 Huomioi kuvatuotannon rajoitukset ja mahdollisuudet etukäteen. Millaiset resurssit on käytettävissä, voiko hyödyntää yhteistyötä muiden kanssa tai vaikkapa tekoälyä.

IDEOITA VISUAALISEEN VIESTINTÄÄN

• Kuvaparit (syy-seuraussuhteet, rinnastukset)

• Kuvakollaasit

• Meemit

• Ideoita & sisältöä muista kulttuureista

(Sovellettu: Uusitalo & Niemelä-Nyrhinen, 2022)

Linkki 1:

[Vauhdita kunnan kestävyysviestintää linkkilistan avulla](#) | Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU) -hanke

Linkki 3:

[Hiilineutraali Pohjois-Savo -hankkeen viestinnän vaikuttavuus sidosryhmien kokemana](#) | Opinnäytetyö Alasirniö, T. & Haikonen, M. 2024

Linkki 2:

[Alueellisen ilmastoyhteistyön työkirja](#) | Motiva Oy (valtion kestävän kehityksen yhtiö)

Kirjasuositus 1:

[Ilmasto-oivalluksia: kuinka ihmismielen supervoimat valjastetaan planeetan parhaaksi](#) | Hulkkonen, M. 2023

Kirjasuositus 2: [Portinvartijat](#) | Seuri, O. ja Ikäheimo H-P. 2023

Lähteet:

Lähde 1: Uusitalo, N. & Niemelä-Nyrhinen, J. (2022). Visuaalinen journalismi ilmastonmuutoksen estetiikan muovaajana. Teoksessa J. Mikkonen, S. Lehtinen, K. Kortekallio & N. Korpelainen (toim.), *Ympäristömuutos ja estetiikka* (s.236-267). Suomen estetiikan seura

Lähde 2: Pienyrittäjän vastuullisuusopas - mitä minun tulee ottaa huomioon? Verkkojulkaisu, <https://theseus.fi> Viitattu 27.10.2025

Lähde 3: Mitä saa sanoa? Opas yrityksille ilmasto- ja luontoväittämien käyttämisestä ja toimista vastuullisten väittämien takana. Verkkojulkaisu, <https://compensatefoundation.org/mita-saa-sanoa/> Viitattu 27.10.2025

LINKIT, MUUT MATERIAALIT & TYÖKALUT

Tältä sivulta löydät linkkejä muihin koottuihin materiaaleihin ja työkaluihin sekä kirjasuositukset.

Tutustumalla voit saada lisää ymmärrystä, laajentaa näkökulmia ja oppia uutta.

Inspiraatiota muutoksen tekemiseen onnistuneen kestävyysviestinnän avulla!

**Euroopan unionin
osarahoittama**

EUROPE DIRECT
Kuopio

**HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO**

Elinvoimakeskus

Pohjois-Savon liitto

SAVONIA

